



Olje- og energidepartementet, OED  
Postboks 8148 Dep.  
0033 Oslo

Deres ref.:  
[Deres ref.]

Vår ref.:  
14-221

Dato:  
01.10.2014

## Alta Kraftlags hørings svar til rapporten «Et bedre organisert strømnett»

I Alta Kraftlag SA har vi lest rapporten «Et bedre organisert strømnett» med stor interesse. Rapporten er godt skrevet og gir så vidt vi kan se en god beskrivelse av deler av det norske kraftsystemet slik det er i dag. Imidlertid mangler det vesentlige deler av virkelighetsbeskrivelsen sett fra vårt fylke og til dels nabofylket Troms.

Hørings svarene som er gitt fra Defo (Distriktenes Energiforening) og KS Bedrift støtter vi fullt opp om. Vi har i likhet med andre medlemsbedrifter gitt våre innspill til disse uttalelsene. Vi vil imidlertid komplettere bildet av energiforsyningen, med dette hørings svaret med fokus på det nordligste fylket og vår egen bedrift.

Vi støtter rapportens utsagn om at det ikke er størrelse og antall selskaper som er viktig, men at selskapene leverer det eiere og kunder forventer. De mindre selskapene er blant de mest – og de minst effektive selskapene, noe rapporten også nevner. Utvalgets vurdering av at de mindre selskapene ikke er robuste nok til å møte fremtidige krav til investeringer og kompetanse, er vi ikke enige i. Blant nettselskapene i Finnmark er det enkelt å peke på manglene i rapporten.

### *Hva er egentlig robuste selskaper*

Det hevdes stadig at små everk ikke er robuste nok til å sørge for tilstrekkelig grad av ny- og reinvesteringer, og at disse ikke klarer de teknologiske utfordringene. Dette er åpenbart ikke riktig, og kan tilbakevises med følgende faktaopplysninger:

- Det er ikke avdekket noe etterslep i reinvesteringen i strømmettene i Finnmark, verken på distribusjons- eller regionalnettnivå. De store etterslepene er hos store everk og hos Statnett.
- Flere små nettselskaper i Finnmark har hatt full utbygget 2VK (første generasjons AMS) i mange år allerede, det er de store selskapene i sentrale strøk som har bedt om utsettelse på innføring. Dette viser at de små verkene både har taklet teknologi og gjennomføring på en god måte.
- I Finnmark har man blant landets beste tilganger til høykvalitets fibernett, både på transportnivå og i aksessnettene (kundenettene). Også her har små everk gått foran og vist vei både på teknologi, kundefokus og økonomisk løfteevne.



## **Samvirkeforetaket Alta Kraftlag**

Alta Kraftlag SA (tidligere AL) er stiftet i 1948 som et samvirke for å løse samfunnsmessige behov, som fra stiftelsen av var elektrifiseringen av regionen. Selskapet har siden stiftelsen vært drevet nøkternt, med fokus på medlemmenes behov for sikker og rimelig strømforsyning.

Alta Kraftlag er et medlemsstyrt samvirke som kjennetegnes ved:

- At vi har blant de laveste nettleiene i landet
- Meget høy leveringssikkerhet, uansett hvilke verk man sammenligner med
- En kundetilfredshet som er oppsiktsvekkende høy
- At vi har bygget ut fiberkommunikasjon i hele forsyningsområdet
- At vi ikke driver kraftomsetning

## **Selskapsmessig og funksjonelt skille**

Alta Kraftlag tok konsekvensen av «den nye energiloven» av 1991, og stiftet i 1997 et felleseiet kraftomsetningselskap med andre everk i Nord Troms og Finnmark. Dette for å ivareta økonomisk risiko og sikre kompetanse.

Gjennom det siste tiåret har vi bygget ut fiber i så godt som hele forsyningsområdet, dette er en helintegreert del av vår drift. Våre kundebehandlere svarer på alle spørsmål om både strøm og fiber, alle montører har sertifisering på begge fagområder og arbeider på både strøm- og fibernett. Ingeniørvaktstyrken håndterer både fibernett, strømnnett og kraftproduksjon.

Overvåkingssystemet på fiber brukes parallelt med driftssentral på strøm for å finne feil i begge nett. Samtidig har vi registrering på alle kostnader og timeregistrering for alt personell slik at vi har full kontroll med hvordan de forskjellige forretningsområdene drives.

Det har tatt oss nesten 10 år med målrettet opplæring av hele vårt personell for å komme dit vi er i dag, en høykvalitetsleverandør av nett for både fiber og strøm – med priser som tåler sammenligning alle veier.

Hele forutsetningen for å bygge ut fiber var medlems- og kundefokus, dette var det aller viktigste Alta Kraftlag kunne gjøre for sine medlemmer, når vi allerede har lav nettleie og høy kvalitet i strømnettet.

Alle våre strategiske satsinger er forankret hos medlemmene, gjennom årsmøter og grundig informasjon blant annet gjennom et eget medlemsblad som utgis 3 til 4 ganger per år.

Årsmøtet, vårt øverste organ, består av 14 medlemmer hvorav 9 er valgt av og blant medlemmene, og 5 er utpekt fra de tre kommunene vi forsyner.

Vi er meget kritisk til et selskapsmessig og funksjonelt skille, dette vil ikke løse noen problemer, kun skape nye. Hovedpunkter for vår skepsis er:

- a) Krav om selskapsmessig og funksjonelt skille blir ekstremt fordyrende og byråkratisk, det river ned den organiseringen som er gjort til beste for medlemmene, og fratår oss muligheten til å yte tjenester på det nivået vi har i dag
- b) Kravet innebærer vesentlige kostnadsøkninger og forringelse av kvalitet og tjenester, uten at det er dokumentert noen nytteverdi.
- c) Vi oppfatter at dette ønskede skillet skal forhindre kryssubsidiering mellom monopoloppgavene og kraftomsetning/annen virksomhet. Alta Kraftlag driver ikke kraftomsetning, og har ikke gjort det siden 1998.
- d) Vi har regnskapsmessig skille med bakgrunn i dagens regelverk, dette er i tilstrekkelig for å ha fokus på effektiv drift og riktig kostnadsfordeling.



- e) Før myndighetene vurderer å innføre selskapsmessig og funksjonelt skille må det dokumenteres en positiv kost-nytte. Da må man også se på de kundefokuserte everkene som driver etter samme modell som Alta Kraftlag.

Alta Kraftlag har som sagt bygget ut fiber i hele vårt forsyningsområde, dette har andre everk i Finnmark gjort på tilsvarende måte. I tillegg har vi fått med andre aktører på å bygge ut fiber gjennom hele Finnmark, gjennom selskapet Ishavslin AS. Dette er et samfunnsmessig løft, som i all hovedsak er motivert ut fra at innbyggere, utdanningsinstitusjoner, offentlig tjenesteyting og næringsliv i Finnmark skal ha minst like god tilgang på høykvalitets kommunikasjonsløsninger som i andre deler av landet. Det oppsplittingen som skisseres i rapporten vil være ødeleggende for slik satsing.

Dersom «selskapsmessig og funksjonelt skille» hadde vært innført for 10 år siden ville ikke disse fiberutbyggingene blitt gjort. Bare i Alta Kraftlags eget område har vi investert over 100 mill. kroner i fibernet, i tillegg har vi som nevnt vært hovedaktør for å få til en utbygging gjennom hele fylket. Slike store samfunnsmessige løft er kun mulig med utstrakt samarbeid, og når vi kan benytte alle ressurser på tvers i egen organisasjon. Slike oppsplittinger som rapporten legger opp til, vil være direkte ødeleggende, både for videreutvikling og nybygging av slik infrastruktur.

### ***Innføring av DSO-ordning***

Forslaget til ny DSO-ordning utfordrer nøytraliteten kraftig, og fratrar i ytterste konsekvens selskapene beslutning over egne investeringer. Også her mener vi at rapporten ikke har tatt inn over seg at forholdene i landet er svært forskjellige. I Finnmark er, regionalnettene i praksis «distribusjonsnett med høyere spenning», som kun brukes til «egenforsyning» innenfor hver enkelt områdekonsesjon.

I Finnmark er det ingen regionalnettseiere som leverer til eget- og andres distribusjonsnett. De problemstillingene rapporten tar for seg, med mulig forskjellsbehandling av områdekonsesjonærer, har så vidt vi kjenner til aldri vært reist. Med den nettstrukturen som eksisterer, og er planlagt, i Finnmark vil de heller ikke kunne oppstå.

I Finnmark vil man løse dette ved at områdekonsesjonærene selv er DSOer, noe som også er i tråd med departementets oppfatning i høringsbrevet.

Med hilsen  
for Alta Kraftlag SA

Per Erik Ramstad  
Adm. direktør